

De Zelfredzaamheid-Matrix Huishoudens[©] 2020

Instructie: beoordeel het huidige functioneren van MEERPERSOONS huishouden als geheel (**hoe gaat het NU**) op basis van wat u weet (**informatie uit observatie, niet uit interpretatie**) en ga uit van volledige zelfredzaamheid (**scoor van rechts naar links**). Zie de Handleiding van de ZRM Huishoudens voor verdere toelichting.

DOMEIN	1 Acute problematiek	2 Niet zelfredzaam	3 Beperkt zelfredzaam	4 Voldoende zelfredzaam	5 Volledig zelfredzaam
Financiën op huishoudniveau	- geen inkomsten - huishouden voorziet niet in basale behoeften (wonen, eten, drinken) of meerdere betalingsachterstanden die niet worden ingelopen	- uitgaven hoger dan inkomsten - huishouden voorziet in noodzakelijk levensonderhoud - enkele betalingsachterstand die niet wordt ingelopen	- uitgaven in balans met inkomsten - huishouden voorziet in noodzakelijk levensonderhoud - eventuele betalingsachterstanden worden ingelopen of stabiel met beheer door derden buiten huishouden/ met betalingsregeling	- uitgaven in balans met inkomsten zonder bijstandsuitkering - huishouden voorziet in noodzakelijk levensonderhoud - eventuele betalingsachterstand kan direct worden afgelost uit eigen middelen - financiële buffer aanwezig	- meer inkomsten dan uitgaven zonder bijstandsuitkering 'extraatjes' mogelijk - geen betalingsachterstanden - ruime financiële buffer aanwezig
Huisvesting	dakloos of in nachtopvang	voor wonen ongeschikte huisvesting of huur/hypotheek is niet betaalbaar of dreigende huisuitzetting	veilige, stabiele huisvesting maar slechts marginaal toereikend of in onderhuur of niet-autonome huisvesting (instelling)	- veilige, stabiele en toereikende huisvesting (huur)contract met bepalingen of gedeeltelijk autonome huisvesting (begeleid wonen)	- veilige, stabiele en toereikende huisvesting - regulier (huur)contract - autonome huisvesting (zelfstandig wonen)
Organisatie van huishouden	- meerdere gebieden van de huishoudelijke organisatie worden niet uitgevoerd - woningvervuiling	een enkel gebied van de huishoudelijke organisatie wordt niet uitgevoerd of uitvoering op meerdere gebieden is beperkt	- alle gebieden van de huishoudelijke organisatie worden uitgevoerd - uitvoering van een enkel gebied van de huishoudelijke organisatie is beperkt of taken zijn niet passend verdeeld over leden van het huishouden	- geen beperkingen in de uitvoering van de huishoudelijke organisatie - taken zijn passend verdeeld over leden van het huishouden	- geen beperkingen in de uitvoering van de huishoudelijke organisatie - taken zijn passend verdeeld over leden van het huishouden - geen ondersteuning op indicatie / beschikking
Relaties in Huis	acuut gevaar voor veiligheid door geweld of schadelijk gedrag in huiselijke kring	- relationele problemen - problematische communicatie of problematisch gebrek aan onderlinge steun /ruimte voor persoonlijke ontwikkeling - dreigend geweld of dreigend schadelijk gedrag in huiselijke kring	- spanningen in relatie(s) of beperkte onderlinge steun /ruimte voor persoonlijke ontwikkeling of gebrekkige communicatie - leden erkennen problemen en werken (mee) aan een oplossing / hulp	- relationele problemen of spanningen zijn nauwelijks aanwezig - communicatie is meestal constructief, positief en open - geen gebrek aan onderlinge steun/ ruimte voor persoonlijke ontwikkeling	- communicatie tussen leden van het huishouden is consistent constructief, positief en open - optimale onderlinge steun en ruimte voor persoonlijke ontwikkeling
Sociale Omgeving	geen steunende informele contacten buiten huishouden beschikbaar of acuut gevaar door geweld / schadelijke invloed van sociale omgeving of ernstig norm-overschrijdend /overlast gevend gedrag door leden van het huishouden	nauwelijks informele steun buiten huishouden beschikbaar of problematische invloed van sociale omgeving (overlast van burens, schadelijke familievete) of problematische negatieve invloed op sociale omgeving (overlast door leden van het huishouden)	- enige informele steun buiten huishouden beschikbaar - enige hinder van stressoren uit sociale omgeving (spanningen met familie) of enige hinderlijk invloed door leden van het huishouden op sociale omgeving (lichte overlast)	- voldoende informele steun buiten huishouden beschikbaar - geen hinderlijke stressoren uit sociale omgeving - geen hinderlijke invloed op sociale omgeving	- veelzijdig informeel steunnetwerk buiten huishouden beschikbaar (overwegend) positieve invloed van en op sociale omgeving (buurt, familie, werk, gemeenschap, maatschappij & cultuur)

© Gemeente Rotterdam. Kamann, Lauriks, Van Dam, De Wit, 2019. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteurs. De gebruiker mag deze uitgave niet voor willekeurige commerciële doeleinden gebruiken, aanpassen, of overbrengen. Contact: zrm@ggd.amsterdam.nl of zrm@rotterdam.nl

De Zelfredzaamheid-Matrix Kind in Gezin© 2020

DOMEIN	1 Acute problematiek	2 Niet zelfredzaam	3 Beperkt zelfredzaam	4 Voldoende zelfredzaam	5 Volledig zelfredzaam
Gezinsstructuur	▪ chaotische of instabiele situatie die schadelijk is voor de gezondheid van leden van huishouden. ▪ onhoudbare situatie tussen gescheiden ouders/verzorgers of problematische scheiding	▪ schadelijke parentificatie / schadelijke coalities / gespleten loyaliteit / ouders ondermijnen elkaars gezag problematisch ▪ ernstige afstemmingsproblemen binnen huishouden of met opvoeders buiten huishouden verhinderen uitvoering van dagelijkse activiteiten ▪ dreigende echtscheiding/uit huisplaatsing	▪ geen parentificatie / schadelijke coalities / gespleten loyaliteit / ouders ondermijnen elkaars gezag ▪ soms afstemmingsproblemen binnen huishouden of met opvoeders buiten huishouden die dagelijkse activiteiten belemmeren	▪ ouders ondersteunen elkaars gezag ▪ geen parentificatie / schadelijke coalities / gespleten loyaliteit ▪ eventuele afstemmingsproblemen binnen huishouden /met opvoeders buiten huishouden vormen geen belemmering voor dagelijkse activiteiten	▪ gezonde hiërarchie in het gezinssysteem met rol-adequate machtsverdelingen, gedragingen en verwachtingen ▪ vrijwel altijd optimale afstemming binnen gezin en met opvoeders buiten gezin
Lichamelijke verzorging	▪ er is lichamelijke mishandeling/ verwaarlozing ▪ de lichamelijke integriteit van kind(eren) is direct in gevaar of een gebied van de lichamelijke basiszorg wordt niet uitgevoerd	▪ vermoeden van lichamelijke mishandeling/ verwaarlozing maar de veiligheid van kind(eren) is niet direct in gevaar ▪ meerdere gebieden van de lichamelijke basiszorg worden beperkt uitgevoerd	▪ vermijdbare risico's in de fysieke omgeving of alle gebieden van de lichamelijke basiszorg worden uitgevoerd maar een enkel gebied wordt beperkt uitgevoerd	▪ fysieke omgeving is veilig ▪ alle gebieden van de lichamelijke basiszorg worden uitgevoerd	▪ fysieke omgeving is veilig ▪ goede lichamelijke basiszorg ▪ ouders stimuleren een gezonde leefstijl van het kind (gezonde voeding en voldoende bewegen)
Emotionele ondersteuning	▪ er is geestelijke mishandeling/ verwaarlozing ▪ het geestelijk welzijn van kind(eren) is direct in gevaar	▪ signalen van geestelijke mishandeling/ verwaarlozing ▪ ouders stellen geen grenzen/ stellen grenzen niet leeftijdsadequaat of problematisch gebrek aan sensitiviteit/ responsiviteit in ouder-kind relaties	▪ geen geestelijke mishandeling/ verwaarlozing ▪ ouders stellen grenzen maar zijn daarin niet consequent of niet constructief/ niet leeftijdsadequaat of enig gebrek aan sensitiviteit / responsiviteit maar ouders erkennen problemen en werken (mee) aan verbetering/hulp	▪ ouders stellen grenzen meestal consequent, constructief en leeftijdsadequaat ▪ ouders zijn 1 sensitief en responsief richting kind(eren)	▪ ouders stellen grenzen vrijwel altijd consequent, constructief en leeftijdsadequaat ▪ ouders zijn sensitief en responsief richting kinderen ▪ ouders vervullen positieve voorbeeldfunctie
Socialisering	▪ kind(eren) is geïsoleerd van leeftijdgenoten buiten het gezin of kind(eren) vertoont ernstig norm-overschrijdend / overlastgevend gedrag	▪ kind(eren) heeft onvoldoende positief contact met leeftijdgenoten buiten het huishouden ▪ kind(eren) participeert niet in vereniging-/ clubverband ▪ kind(eren) vertoont regelmatig norm-overschrijdend/overlastgevend gedrag niet passend bij leeftijd	▪ kind(eren) heeft enig positief contact met leeftijdgenoten buiten het huishouden ▪ kind(eren) participeert onregelmatig in vereniging-/clubverband ▪ kind(eren) vertoont zelden norm-overschrijdend/overlastgevend gedrag niet passend bij leeftijd	▪ niet van toepassing want geen kinderen van vijf jaar of ouder in het huishouden of ▪ kind(eren) heeft voldoende positief contact met leeftijdgenoten buiten huishouden ▪ kind(eren) participeert regelmatig in vereniging/ sportclub ▪ kind(eren) vertoont meestal leeftijdsadequaat pro-sociaal gedrag	▪ kind(eren) heeft ruim voldoende positief contact met leeftijdgenoten buiten huishouden ▪ kind(eren) participeert actief en regelmatig in vereniging/sportclub ▪ kind(eren) vertoont vrijwel altijd leeftijdsadequaat pro-sociaal gedrag
Opvang	▪ opvang van kind(eren) is noodzakelijk maar niet beschikbaar of opvang is ernstig beperkt op (bijna) alle gebieden van lichamelijke basiszorg en opvoedtaken	▪ noodzakelijke opvang van kind(eren) is amper beschikbaar of er is een belangrijk probleem op één/ meer gebieden van lichamelijke basiszorg ▪ meerdere opvoedtaken worden door opvang niet uitgevoerd	▪ noodzakelijke opvang is onbetrouwbaar beschikbaar of opvang voorziet in alle aspecten van lichamelijke basiszorg maar één/ meerdere opvoedtaken worden door opvang niet uitgevoerd	▪ opvang is niet noodzakelijk of opvang is betrouwbaar beschikbaar ▪ opvang voorziet in alle aspecten van lichamelijke basiszorg ▪ toereikende uitvoering opvoedtaken	▪ opvang is beschikbaar naar keuze ▪ opvang voorziet in goed ontwikkelde basiszorg en opvoedtaken
Scholing	▪ leerplichtig(e) kind(eren) staat niet ingeschreven bij een school of gaat niet naar les	▪ frequent ongeoorloofd verzuim van leerplichtig(e) kind(eren) of geen mogelijkheden om huiswerk te maken ▪ ouders zijn niet betrokken bij school	▪ regelmatig ongeoorloofd verzuim van leerplichtig(e) kind(eren) of beperkte mogelijkheden om huiswerk te maken ▪ ouders zijn minimaal betrokken bij school	▪ er zijn geen leerplichtige kinderen of zelden ongeoorloofd verzuim van leerplichtig(e) kind(eren) ▪ voldoende mogelijkheden om huiswerk te maken ▪ ouders zijn voldoende betrokken bij school	▪ nooit ongeoorloofd verzuim van leerplichtig(e) kind(eren) ▪ goede mogelijkheden om huiswerk te maken ▪ ouders zijn zeer betrokken bij school

Domein	Instructie: Beoordeel bij individuele leden van het huishouden of ze een aandachtsgebied (score 3 of lager) hebben op de domeinen van de ZRM (18+ jaar) of de ZRM Jongeren (12-18 jaar). Personen hebben een aandachtsgebied wanneer (een combinatie van) onderstaande indicatoren uit deze ZRM-instrumenten van toepassing zijn op deze leden.	
Financiën	Volwassenen	▪ te weinig inkomen om te voorzien in basisbehoeften of uitkering ▪ schulden ▪ inkomen beheerd door derden
	Jongeren	▪ beschikt niet over vrij besteedbaar inkomen of beschikt over vrij besteedbaar inkomen van ouders zonder verantwoordelijkheid voor noodzakelijke behoeften ▪ spontaan of ongepast uitgeven ▪ schulden
Werk & Opleiding	Volwassenen	▪ geen werk of werk zonder adequate toerusting of verzekering of dreigend ontslag of werkt niet naar vermogen ▪ geen werktraject of een traject gericht op participatie ▪ volgt geen opleiding of dreigende drop-out of loopt achter (studievertraging)
	Jongeren	▪ volgt geen opleiding of dreigende drop-out of loopt achter (studievertraging) ▪ geen werk of werk zonder adequate toerusting of verzekering of dreigend ontslag ▪ geen traject naar opleiding/werk ▪ veel schoolverzuim of geregeld verzuim
Tijdsbesteding	Volwassenen en Jongeren	▪ onregelmatig dag-nacht ritme of afwijkend dag-nacht ritme of enige afwijkingen in het dag-nacht ritme ▪ geen/nauwelijks structuur in de dag ▪ plezierige of nuttige activiteiten zijn onvoldoende aanwezig
Huisvesting	Volwassenen en Jongeren	▪ dakloos of voor wonen ongeschikte huisvesting of veilig maar marginaal toereikend ▪ in nacht of crisisopvang of huur of hypotheek is niet betaalbaar of dreigende huisuitzetting of in onderhuur ▪ niet-autonome huisvesting
Huiselijke relaties	Volwassenen	▪ relationele problemen ▪ er is dreigend geweld in huiselijke kring, (kinder)mishandeling, misbruik, of verwaarlozing
	Jongeren	▪ relationele problemen of spanningen in relaties met leden van het huishouden ▪ er is dreigend geweld in huiselijke kring, (kinder)mishandeling, misbruik, of verwaarlozing
Geestelijke gezondheid	Volwassenen en Jongeren	▪ noodsituatie of aandoening ▪ gevaar voor zichzelf of anderen of functioneren is beperkt ▪ geen behandeling of behandeltrouw minimaal of beperking bestaat ondanks goede behandeltrouw
Lichamelijke gezondheid	Volwassenen en Jongeren	▪ een noodgeval of kritieke situatie of aandoening ▪ direct medische aandacht nodig of functioneren is beperkt ▪ geen behandeling of behandeltrouw minimaal of beperking bestaat ondanks goede behandeltrouw

Domein	Instructie: Beoordeel bij individuele leden van het huishouden of ze een aandachtsgebied (score 3 of lager) hebben op de domeinen van de ZRM (18+ jaar) of de ZRM Jongeren (12-18 jaar). Personen hebben een aandachtsgebied wanneer (een combinatie van) onderstaande indicatoren uit deze ZRM-instrumenten van toepassing zijn op deze leden.	
Middelengebruik	Volwassenen	▪ gebruik van middelen ▪ gebruik veroorzaakt/ verergerd lichamelijke of geestelijke problemen, problemen thuis, op school of op werk ▪ geen behandeling ondanks noodzaak of behandeltrouw minimaal of beperking bestaat ondanks goede behandeltrouw
	Jongeren	▪ (gedrags-) verslaving of gebruik van middelen of problematisch 'gebruik' van games/ gokken/ seks/ internet
Basale ADL	Volwassenen en Jongeren	▪ een gebied van de basale ADL wordt niet / beperkt uitgevoerd
Instrumentele ADL	Volwassenen en Jongeren	▪ een gebied van de instrumentele ADL wordt niet/beperkt uitgevoerd
Sociaal netwerk	Volwassenen	▪ hooguit enig contact met familie ▪ hooguit enige steunende contacten ▪ belemmerende contacten ▪ sociaal isolement
	Jongeren	▪ hooguit enig contact met familie of volwassen steunfiguren buiten het gezin ▪ hooguit enig contact met leeftijdgenoten ▪ belemmerend contact ▪ sociaal isolement
Maatschappelijke participatie	Volwassenen	▪ niet van toepassing door crisissituatie of overlevingsmodus of niet/nauwelijks participierend ▪ veroorzaakt overlast ▪ uitsluitend zorgtaken of hindernissen zoals verroer, zorgtaken, kinderopvang
	Jongeren	▪ niet van toepassing door crisissituatie of overlevingsmodus of niet/nauwelijks participierend ▪ veroorzaakt overlast ▪ logistieke, financiële of sociaal-maatschappelijke hindernissen om meer te participeren
Justitie	Volwassenen en Jongeren	▪ contact met politie in afgelopen jaar ▪ openstaande zaken of lopende zaken of voorwaardelijke straf of voorwaardelijke invrijheidsstelling